

DROSS
INTERNETS.LV

Medijpratība 4 +

Liene Valdmane

Drossinternets.lv izglītības darba koordinatore, mediju izglītības eksperte

Gandrīz pusei (45%) bērnu vecumā no 4-7 gadiem pieder savas digitālās ierīces

(8-12 gadus vecu bērnu vidū – 94%)

TOP4 ierīces, kas pieder bērniem

4-7 gadi

8-12 gadi

Pirmsskolā un sākumskolā TOP6 izmantotās ierīces:

81% bērnu vecumā no 4-7 gadiem ir pieejams internets

Mājās

81%

95%

Ārpus mājām (pie draugiem, tuviniekiem, publiskās vietās)

19%

63%

Nav pieejams

19%

2%

Skolā

12%

54%

4-7 gadi

8-12 gadi

Visbiežāk bērni internetā pavada līdz 2 stundām dienā

Darba dienās

Nemaz vai gandrīz nemaz
Līdz stundai

Aptuveni 1-2 stundas

Aptuveni 3-4 stundas

Aptuveni 5-7 stundas

7 stundas un vairāk

Brīvdienās

4-7 gadi

8-12 gadi

Bērnus internetā visvairāk piesaista video saturs

TOP 5

4-7 gadi

62%

Skatās bērnu raidījumus, filmas, seriālus

55%

Internetā skatās dažādus video

52%

Spēlē dažādas spēles

19%

Izmanto internetu saziņai ar draugiem un tuviniekiem

“Sērfo”, pavada brīvo laiku bez noteikta nolūka – **13%**

57%

84%

83%

78%

Izmanto mācību nolūkos – **73%**

8-12 gadi

Vecāki un pedagogi: «Bērnu digitālā drošība ir apdraudēta!»

Attiecīgi 65% un 73%

Ir būtiski par to runāt:

82%

84%

Ir runājuši ar saviem bērniem:

63%

84%

Pedagogi un vecāki – par digitālo drošību ir jāsāk runāt jau 4-7 gadu vecumā (84% pedagogi, 65% vecāki).

Vecākiem un pedagogiem nepieciešams atbalsts bērnu digitālās drošības veicināšanā (88% pedagogi, 71% vecāki)

4-7 gadi

8-12 gadi

<https://www.youtube.com/watch?v=-dPEtXk5PY8>

Medijpratības mācīšana un dezinformācijas apkarošana ar eTwinning

Satura rādītājs

PRIEKŠVārds	6
IEVADS	8
1. NODAĻA Medijpratība – koncepti Eiropas politikā	12
2. NODAĻA Dezinformācija un kritiskā domāšana	20
3. NODAĻA Jaunatne un mediji	30
4. NODAĻA Medijpratība eTwinning projektu darbā 4.1. 0–6 gadi 4.2. 7–11 gadi 4.3. 12–16 gadi 4.4. 16–19 gadi 4.5. Profesionālā izglītība un apmācība	38
5. NODAĻA Resursi medijpratības mācīšanai	72
6. NODAĻA Klasē veicami uzdevumi medijpratības attīstīšanai	78
NOSLĒGUMS	86
PIELIKUMS	88

ZIŅOT

Ziņo par pārkāpumu internetā

UZTICĪBA

Piezvani un s

[Sākumlapa](#) > [Bērniem & jauniešiem](#) > [Aitu dzīve](#)

Aitu dzīve

- "Aitu dzīve" materiālu kopa paredzēta 6-11 gadus veciem bērniem, pedagogiem. "Aitu dzīve" stāsta par dzīvi kādā lauku sētā, kurā, tieši tehnoloģijas, kas ne vienmēr rada tikai pozitīvus efektus.
- Materiālu kopas mērķis ir pilnveidot pirmsskolas bērnu un si zināšanas par interneta vidi, tās radītajiem riskiem, drošu uzvedī domāt par jēgpilnu un samērīgu tehnoloģiju lietošanu ikdienā. Vairā "Aitu dzīve" lasiet [šeit >>>](#)

ATKARĪBA NO INTERNETA UN TEHNOLOĢIJĀM

Apmātība

Kontrolē laiku, ko pavadi internetā vai lietojot tehnoloģijas! Nekļūsti atkarīgs!

- [Filmiņa](#)
- [Darba lapa](#)

DROŠĪBA INTERNETĀ

Vajāšana

Ja kāds tev sūta biedējošas ziņas vai draud, izstāsti to pieaugušajiem, kam uzticies!

- [Filmiņa](#)
- [Darba lapa](#)
- [Komikss](#)
- [Krāsojamā lapa](#)

Bez kažociņa

- [Filmiņa](#)
- [Darba lapa](#)

Vaiāšana

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

1. Padomā un atbildi!

Kāpēc cilvēki internetu ne vienmēr izmanto labiem darbiem?

Kā atšķiras joku ziņa no biedējošas ziņas? Vai var zināt, kas citus biedē?

Kāpēc citiem liekas, ka pārkāpumus internetā nepamana un par tiem nesoda?

2. Savieno vārdus ar to skaidrojumu! Izvēlies 3 vārdus un pieraksti tiem piemēru.

Vajāt	paust savu negatīvo attieksmi, zoboties
Kaitināt	radīt bailes
Biedēt	teikt, ka sekos nepatīkama rīcība
Draudēt	nosaukt kādu nepatīkamā, nepieklājīgā vārdā
Apsaukāt	neatlaidīgi, ilgstoši sekot, traucēt
Apsmiēt	rīkoties tā, lai kādā izraisītu dusmas, nepatiku

3. Spēlējiet spēli "Autogrāfu medības"! Pēc spēles pārrunājiet uzziņāto!

Spēles laikā tev ir jāatrod seši klasesbiedri, kuri atbilst konkrētajam aprakstam. Uzrunā klasesbiedru, noskaidro, vai un kuram aprakstam viņš/viņa atbilst, ieraksti viņa/viņas vārdu atbilstošā vietā! Izrunā sīkāk katru situāciju! Katrai sarunai tiek dotas 2 minūtes.

Vaišana

<https://www.youtube.com/watch?v=4EloQGk64fg>

Vaifija interneta alfabēts

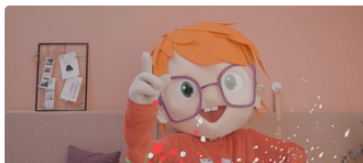
Vai pietiek, ja zini latviešu valodas vai angļu valodas alfabētu? Nē, jo mūsdienās ikvienam ir jāzina arī interneta alfabēts! Kas gan tajā ir īpašs? To uzzināsiet, skatoties īsfilmas "Vaifija interneta alfabēts", kurās Vaifijs - zēns, kurš dzīvo internetā, māca bērniem svarīgākos vārdus, kas jāzina katram interneta lietotājam. **Mācību īsfilmas** izmantojamas sākumskolā, apgūstot tēmas par drošību un pieklājīgu uzvedību internetā, jēgpilnu tehnoloģiju lietošanu, kritisko domāšanu un darbu ar informāciju.

- Ieteikumi pedagogiem un vecākiem [šeit >>>](#)
- Atgādnju materiāls bērniem [šeit >>>](#)
- Darba lapa sava interneta alfabēta rakstīšanai [šeit >>>](#)
- Tests zināšanu pārbaudei [šeit >>>](#)
- Visi video vienkopus skatāmi [šeit >>>](#)

A

Algoritms

Kas ir algoritms, un kā to redzam

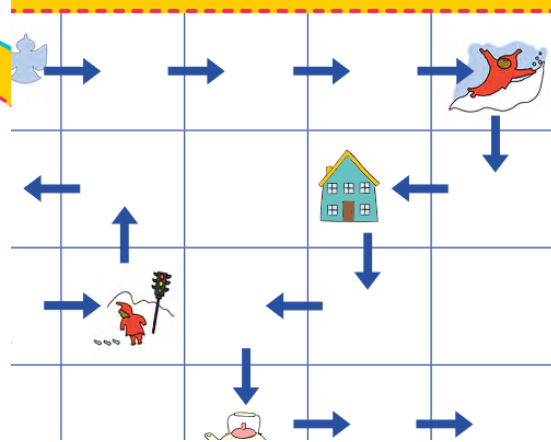
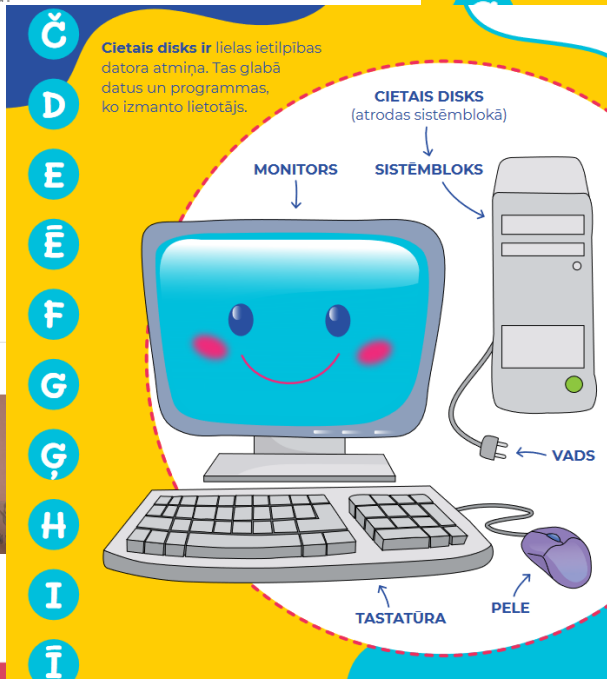
Algoritms

Ā

Algoritms ir precīzs paskaidrojums, kā rīkoties, lai paveiktu kādu darbu, atrisinātu uzdevumu. Vienā vārdā sakt – instrukcija.

B

Programmētāji dod instrukcijas datoram – pieraksta katru soli, kas datoram jā dara. Visi soļi kopā ir algoritms. Ja soļi pierakstīti precīzi un pareizā secībā, dators ļoti ātri veic prasītās darbības.

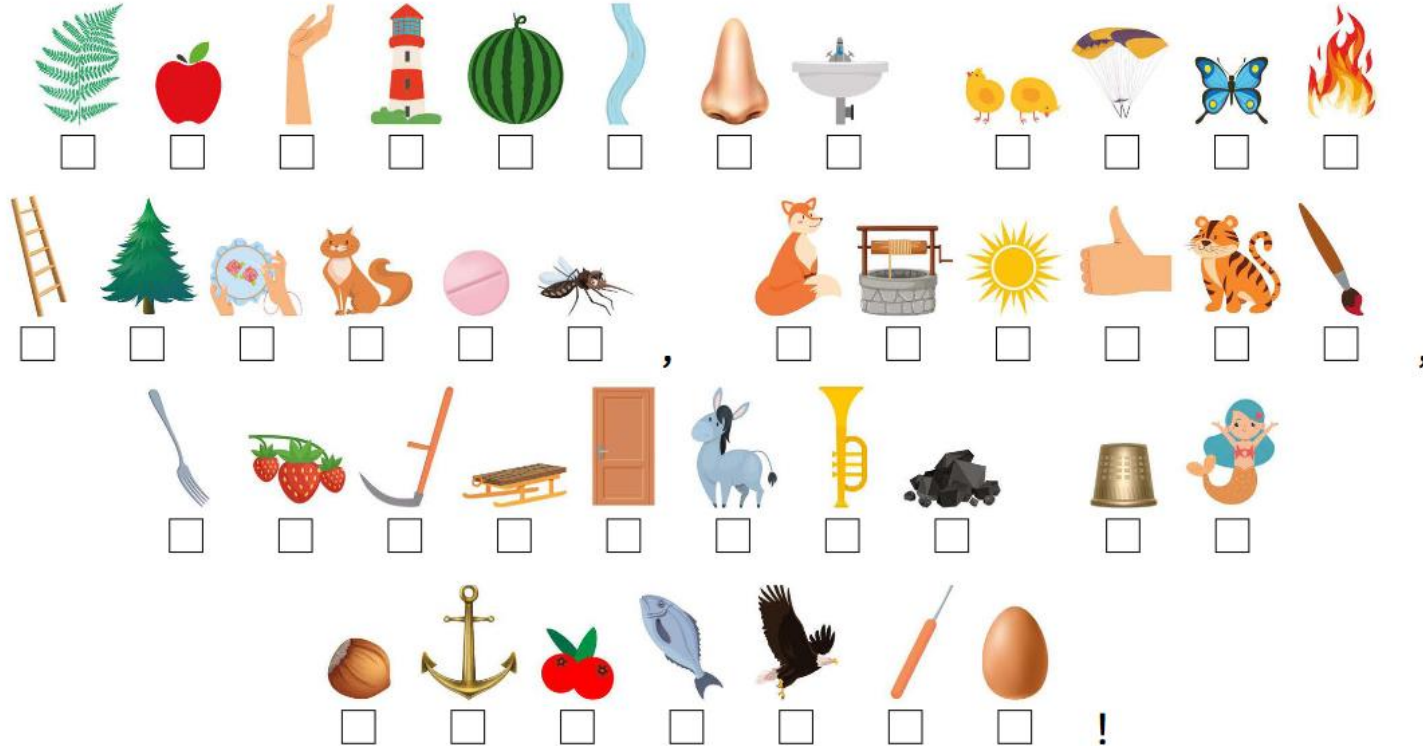

_____ interneta alfabēts _____

	A	_____	L	_____	
	Ā	_____	Ļ	_____	
	B	_____	M	_____	
	C	_____	N	_____	
	Č	_____	Ņ	_____	
	D	_____	P	_____	
	E	_____	R	_____	
	Ē	_____	S	_____	
	F	_____	Š	_____	
	G	_____	T	_____	
	Ģ	_____	U	_____	
	I	_____	Ū	_____	
	Ī	_____	V	_____	
	J	_____	Ž	_____	
	K	_____		_____	
	Ķ	_____		_____	

<https://www.youtube.com/watch?v=Rq1nAJgZNX0>

Raksti attēlos redzamo vārdu pirmos burtus un izveido teikumu!

https://drossinternets.lv/uploads/Sadalas/Materiali_nometnem/files/Speles_kopa.pdf

INTERNETA PASAKAS

PASAKAS UN UZDEVUMI
7–12 GADUS VECIEM SKOLĒNIEM

<https://drossinternets.lv/lv/materials/download/pasakas-par-drosibu-interneta>

<https://www.youtube.com/watch?v=m5V4-EFAwRI>

PASAKA PAR GLIEMEZI JŪTŪBERI

Tas notika pagājušajā vasarā, kad Pļavas skolas skolnieks Gliemezis nolēma: „Laiks izveidot savu jūtūbkontu! Gribu būt slavens!” Pirmajā video viņš nolēma filmēt lapu salātu gatavošanu. Tas izklausījās apmēram tā: „Sveeei-ki, drauu-gi! Šoooo-dien essss tai-sīišu sa-lāāā-tiņuss.” Viņš runāja lēni, citīgi griezdams zaļās lapiņas, un beigās teica: „Visssss gatavs! Lūūū-dzu, ko-men-tēējet!”

Jau pēc dažiem mirkļiem Gliemezis saņēma vairākus komentārus. Lapsene dzēlīgi rakstīja: „Ha, glumais zaļpēdi, salātiņus sagribējās?” Savukārt franču taurenite Esparsetas Zilenīte rakstīja: „C'est dégoûtant. Qui peut manger quelque chose comme ça! Beurk!” („Tas ir briesmīgi. Kurš gan kaut ko tādu var ēst! Fui!”). Gliemezi šie komentāri pilnībā satricēja.

Nākamajā dienā Gliemezis nebija ieradies skolā. Gliemeža draugi – Skudra, Sienāzis un Briežvabole – pēc stundām devās pie Gliemeža un taujāja: „Kāpēc tu šodien nebiji skolā? Kas noticis?” Gliemezis lēnāk nekā parasti izlida no mājiņas un bēdīgā balsī pastāstīja, kas noticis. Draugiem bija žēl Gliemeziša, un viņi nolēma palīdzēt, dodot vislabākos padomus.

Mācāties kopā Tet skoliņā!

Te mazākie interneta lietotāji ņem pie rokas mīļo lācēnu Ričiju Rū, kā arī vecākus un pedagogus, lai aizraujošā veidā apgūtu drošu interneta lietošanu.

<https://www.digitaladrosiba.lv/skolina.html>

Ričijs Rū un internets

Arī Ričijs Rū uz brīdi atstāj mežu, lai noskaidrotu, kas tad ir internets un kā to lietot droši. Lai iegūtu vērtīgās zināšanas, viņš pievienojas citiem bērniem Tet skoliņā, lai noskaidrotu, kā darbojas internets, kāpēc pārmērīga tā lietošana var būt kaitīga un vai drīkst ticēt visam internetā redzamajam.

Skatieties raidījumu, dziediet līdzī jaunajām dziesmām un pēc katra raidījuma noskatīšanās, veiciet radošus uzdevumus kopā! Katrai sērijai pievienotas uzdevumu darba lapa, lai kopā ar vecākiem un skolotājiem nostiprinātu jaunās zināšanas.

Katru ceturtdienu tiks atklātas divas jaunas raidījuma “Ričijs Rū un internets” sērijas ar radošajiem uzdevumiem – seko līdz!

1

Vislielākais koks pasaulē

Kas ir internets, un kā tas darbojas?

 Skatīties

Darboties

2

Dziedātājputniņš

Jēgpilna interneta izmantošana - kādas iespējas rada dators un internets

 Skatīties

Darboties

3

Meža balle

Pārmērīga aizraušanās ar ierīču izmantošanu

 Skatīties

Darboties

4

Īstie brīnumi

Vai viss, ko redzam un piedzīvojam virtuālajā realitātē, ir īsts?

 Skatīties

Darboties

<https://www.digitaladrosiba.lv/skolina.html>

Darbojieties kopā!

Saruna pēc "Ričijs Rū un
internets" 4. sērijas
noskatīšanās.

Darboties

Zīmējiet redzēto!

Darboties

Spēlējiet spēli "Pikošanās"!

Darboties

Lasiet Ērikas Bērziņas dzejoli “Pasaka par Sniegbaltītes skolu”!

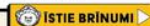
Lasiet un pārrunājiet Ērikas Bērziņas dzejoli “Pasaka par Sniegbaltītes skolu”!
Dzejoli atradīsi šeit:

Lejupielādēt

Skatīt PDF

VAI VISS, KO REDZAM UN PIEDZĪVOJAM
VIRTUĀLAJĀ REALITĀTĒ, IR ĪSTS?

KLAUSIES VAI LASI DZEJOLI! KRĀSO ZĪMĒJUMUS! UZZĪMĒ SAVU
SNIEGBALTĪTI! KĀ TU DOMĀ - VAI SNIEGBALTĪTE IR ĪSTA VAI IZDOMĀTA?

PASAKA PAR SNIEGBALTĪTES SKOLU

– TĀ IR MANA MĪLĀKĀ PASAKA,
TIKAI NEATCEROS, KAS ŠAJĀ PASAKĀ NOTIKA.

– VAI SNIEGBALTĪTEI JĀIET UZ SKOLU?
– VAI SNIEGBALTĪTE IR SKOLAS DIREKTORE
VAI DABAS ZINĪBU SKOLOTĀJA?
– VARBŪT MEDMĀSIŅA?
– VIRTUVĒ GAN VIŅA NEVAR STRĀDĀT,
JO TAD IZKUSTU, PĀRĀK TUVU PIEGĀJUSI
LIELAJAM ZUPAS KATLAM VAI PANNAI
AR BIEZPIENA PLĀCENĪSIEM.

– NU BAIGI SMIEKLĪGI,
VIŅA TAČU NAV NO SNIEGA,
BET GAN SALAVECTĒTIŅA MAZMEITIŅA,
PARASTA MEITENE!

– TĀ IR KAUT KĀDA NEPAREIZA PASAKA!
SNIEGBALTĪTE TAČU IR PRINCESE,
KARĀLA MEITA VISSKAIŠTĀKĀ
GAIŠZILĀ KLEITĀ AR SPIGULIEM
UN TIK SMUKI DZIED.
PATI REDZĒJU MULTENĒ.
AR PUTNINIEM VIŅA RUNĀT PROT UN
SĀPNO PAR PRINCI...

– NĒ, VIŅA IR AUKLĪTE
SEPTINIEM MAZIEM RŪKĪŠIEM –
TIE IR MAZI KĀ BĒRNI, TOMĒR UZ DARBU IET.
– NĒ, VIŅA IR SKOLOTĀJA!
– NĒ, PRINCESE!
– NĒ, MEDNIEKA DRAUDZENE!

– BĒRNI, NU MIERS,
JUMS PAŠIEM LAIKS UZ SKOLU IET!

tet Sociālā
iniciatīva

Sadarbībā ar:

DROSS
INTERNETS.LV

**Paldies par darbu un par
uzmanību!**